

РЕШЕНИЕ

№ 2902

гр. София, 28.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 12.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **7920** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК. Делото е образувано по жалба на Х. А. Х., гражданин на С., с адрес: [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ срещу Решение № 2240/04.08.2022 г. на Заместник-председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон. Твърди се, че административният орган е изложил бланкетни мотиви, като не е обсъдил наведените от чужденеца доводи и събраните доказателства. Според оспорвания решението на Заместник-председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС не е съобразено с разпоредбата на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, според която при преценката на основателността на молбата за предоставяне на международна закрила се вземат предвид всички относими факти, свързани с личното положение на кандидата и по-специално тези, касаещи държавата му на произход. В случая не е преценена ситуацията в С., като не са обсъдени данните от общодостъпни източници. Не е взето предвид и изложеното в приложената по делото справка № МД-425/11.07.2022 г., съставена от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, видно от която жените в С. са безправни същества и въпреки съществуващите закони не могат да се защитят по никакъв начин от домашно насилие. Инвокирани са доводи, че оспореното решение е постановено при съществено нарушение на

административно-производствените правила, защото са останали неизяснени много обстоятелства, свързани с бежанската история на чужденеца. Сочи се, че решението е постановени в противоречие с чл. 9 от ЗУБ и най-вече с най-основния принцип в бежанското право – забрана за връщане.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващата не се явява лично. Назначеният ѝ по реда на ЗПП представител адвокат И. поддържа жалбата.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юрисконсулт П. оспорва жалбата.

Участвалият в производството по делото представител на СГП излага становище за неоснователност на жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, становището на ответника и представителя на СГП и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП 20750/21.12.2021 г. до Държавната агенция за бежанците Х. А. Х. е поискала предоставяне на закрила.

Производството е образувано с регистрирането му с регистрационен лист рег. № УП 20750/21.12.2021 г. и е проведено в Регистрационно-приемателен център – [населено място].

Видно от писмо № М - 3426 от 11.02.2022 г. на Директора на Специализирана Дирекция „М” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на Х. А. Х., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

На 17.02.2022 г. с търсещия закрила е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол рег. УП 20750 от същата дата.

Оспорващата твърди, че е на 40 години, но не знае точната дата на раждане. Родена малко село в района на столицата М.. Когато е била на 20 години, баща ѝ я е омъжил за мъж, избран от него, според традициите в С.. С него имат общо шест деца. В момента, всички те живеят в М. при майка ѝ, с изключение на една от дъщерите ѝ, която е изчезнала. Оспорващата твърди, че е напуснала С. с валиден паспорт с полет за Турция. Останала в Турция около три месеца, през което време баща ѝ ѝ пращал пара за издръжка. Преминала нелегално границата с България с кола, с още три жени и с помощта на трафиканти. Посочва, че целта ѝ е била да стигне до Европа и са радва, че е в България. Като причина за напускане на страната си на произход оспорващата сочи проблеми със съпруга ѝ, който имал магазин, но го загубил. Няма работа и започнал да я бие системно. Нямали средства за издръжка, но той не ѝ позволявал да работи. При един от побоите, получила нараняване на главата и се наложило да остане в болница. Баща ѝ е стар и не можел да я защити, поради което тя решила да напусне страната. Баща ѝ помогнал с изваждането на паспорта. Не е подавала жалба в полицията, защото така Ал Ш. щели да разберат за проблемите ѝ и да я убият. От родителите си разбрала, че след като е напуснала страната, съпругът ѝ ходил няколко пъти да я търси у тях. Той не се интересувал от децата, не давал никакви пари за издръжка. Всичко осигурявали родителите ѝ. Посочва, че се страхува да се върне в С., защото там няма кой да я защити и съпругът ѝ може да я убие.

Оспорващата не сочи да е имала проблеми заради своите религия, раса, етническа или политическа принадлежност. Не е била задържана.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Заместник-председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото е приета справка № МД-425/11.07.2022 г. и № МД-364/11.04.2023 г., относно актуалната ситуация в С. и положението на жените в страната.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено Х. А. Х. на 16.08.2022 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 22.08.2022 г. (вх. УП 20750), т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че Х. А. Хаса не доказала наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне бежански и хуманитарен статут.

В обжалвания акт са обсъдени и твърденията за претърпяно домашно насилие от оспорващата, които са приети за недостоверни, като лишени от последователност и логика.

Съдът, в настоящият му състав не може да се съгласи, че ако оспорващата се завърне във С., животът ѝ няма да бъде поставен в опасност. Вярно е, че при проведеното интервю, тя не сочи, да е бил арестуван или заплашван във връзка с изразяването на политическа позиция или заради своята раса, религия или етническа принадлежност или да е бил преследван, заради политически убеждения, народност или принадлежност към определена социална група. Напуснала е легално страната, със самолет за Турция.

От друга страна съдът не може да не кредитира доводите на оспорващата за това, че тя е била жертва на домашно насилие и че в страната ѝ на произход не съществуват функциониращи правни механизми, които позволяват да ѝ бъде осигурена ефикасна защита. В представената от ответника справка № МД-364/11.04.2023 г. се посочва, че домашното и сексуалното насилие срещу жени остават сериозни проблеми в С., въпреки законите, забраняващи всякакви форми на насилие срещу жени. Жените нямат правен статут като мъжете и изпитват системно подчинение на мъжете. Жените са подложени на дискриминация в кредитирането, образованието, политиката и жилищата. Само мъжете прилагат шариата, най-често само в интерес на мъжете. Изключването на жените е по-изразено в контролираните от Ал-Ш. райони, където участието на жените в икономическите дейности се възприема като противоположно на исляма.

Женското генитално осакатяване/рязане, въпреки приемането му от временната федерална конституция като жестоко и унижително, се практикува почти навсякъде в

цялата страна, като 99 % от жените и момичетата и жените между 15 и 49 години са били подложени на него.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи, че бежанската история на Х. А. Х. е нелогична и невероятна. Безспорно е, че жертвите на насилие, включително и домашно, поради претърпения стрес не могат да възпроизведат точно определени моменти, свързани с предизвиканото от това насилие негативни емоции и психични промени в съзнанието им. Поради тази причина е без значение колко е дълъг сочения период, през който жалбоподателката твърди, че е била в болница, вследствие на нанесения ѝ от съпруга ѝ от съпруга ѝ побой. Логично звучи и обяснението, че нито тя, нито баща ѝ са потърсили съдействието на властите, страхувайки се, че това оплакване ще достигне до знанието на радикалната ислямистка групировка Ал-Ш., което би могло да застраши допълнително живота на жената, имайки предвид изложеното в справката, че шариатът се прилага основно в полза на мъжете. В тази връзка е съвсем естествено, при липса на възможности за получаване на закрила в която и да част на страната, бащата да потърси начин да отпрати дъщеря си в чужбина, където тя единствено може да се спаси.

В заключението си, представено на 20 април 2023 година по дело № 621/2021 г. на СЕС, образувано по отправено преюдициално запитване на Административен съд София-град (WS срещу Интервюиращ орган при ДАБ) генералният адвокат при СЕС J. R. de la Tour, посочва, че въпросът с домашното насилие над жени поражда все по-голямо безпокойство в нашите общества, след като властите дълго време подценяваха сериозността и последиците от подобно насилие. Убийствата на жени от член на семейството, за които в общоупотребимия език вече се използва терминът „феминцид“, са публично заклеймени. Публичните органи осъзнаха необходимостта от по-добра защита на жените, станали жертва на домашно насилие, както и от по-строга отношение към извършителите на това насилие.

С. преценка на всички фактически и правни съображения, изложени в обстоятелствената част на заключението, Генералният адвокат предлага на СЕС, да отговори на поставените от Административен съд София-град (България) преюдициални въпроси по следния начин: „Когато гражданка на трета държава подаде молба за международна закрила, тъй като се опасява, че ако бъде върната в държавата си на произход, ще стане жертва на престъпление на честта или принудителен брак, както и че ще бъде изложена на домашно насилие в своето домакинство:

1) Член 2, буква г) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, трябва да се тълкува в смисъл, че: условията за предоставяне на статут на бежанец на лице, което се опасява, че при завръщане в държавата на произход ще стане жертва на актове на насилие, основано на пола, трябва да се разглеждат с оглед на предвидените за тази цел в тази директива разпоредби, които трябва да се тълкуват в светлината на нейния общ разум и предназначение, при зачитане на Конвенцията на Организацията на обединените нации за статута на бежанците в съответствие с член 78, параграф 1 ДФЕС, а не въз основа на определенията, съдържащи се в Конвенцията на Организацията на обединените нации за премахване на всички форми на

дискриминация по отношение на жените и Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Истанбулска конвенция), които не са „съответни договори“ по смисъла на този член.

При това тълкуване трябва да се зачитат и правата, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.

2) Член 10, параграф 1, буква г) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че: гражданка на трета държава може да се счита за принадлежаща към „определена социална група“ поради своя пол, при условие че въз основа на преценката на фактите и обстоятелствата се установи, че освен половата си принадлежност, т.е. идентичността и статута си на жена, тя има собствена идентичност в държавата си на произход, тъй като е възприемана различно от заобикалящото я общество поради социалните, правните или религиозните норми или поради обредите или обичаите на държавата или на общността, към която принадлежи. В рамките на тази преценка естеството на действията, на които тази гражданка се опасява, че може да бъде изложена, ако бъде върната в държавата си на произход, е релевантен фактор, който компетентният национален орган трябва да вземе предвид.

3) Член 9, параграф 3 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че: в случай на действия на преследване, извършени от недържавен субект, компетентният национален орган е длъжен, след индивидуална оценка на молбата за международна закрила при отчитане на всички относими факти, свързани с държавата на произход, включително законите и подзаконовите актове на тази държава, както и начина на тяхното прилагане, да установи дали е налице причинно-следствена връзка между, от една страна, мотивите, с които се извършват тези действия на насилие, а именно принадлежността на гражданката на трета държава към определена социална група, и от друга страна, липсата на закрила от страна на органите на държавата на произход по смисъла на член 7 от посочената директива.

4) При преценката на условията за предоставяне на субсидиарна закрила член 2, буква е) и член 15 от Директива 2011/95 трябва да се тълкуват в смисъл, че: ако след цялостна преценка на конкретните обстоятелства в дадения случай компетентният национален орган установи, че при завръщане в държавата на произход тази гражданка е изправена пред опасност не само да бъде екзекутирана в името на честта на своето семейство или общност, но и да стане жертва на изтезание или на нечовешко или унижително отнасяне, или наказание вследствие на домашно или всякакво друго насилие, основано на пола, този орган е длъжен да квалифицира тези актове като представляващи „тежки посегателства“.

За да определи дали тази опасност е основателна, компетентният национален орган е длъжен да установи дали органите на държавата или партиите или организациите, които контролират тази държава, предоставят закрила срещу това тежко посегателство, отговаряща на изискванията по член 7 от тази директива“.

Настоящият съдебен състав намира, че изложените от генералния адвокат предложения до СЕС са изцяло относими към разглеждания казус.

Х. А. Х. безспорно е лице от женски пол, била е омъжена не по собствена воля, била е жертва на системно физическо и психическо насилие, упражнявано от съпруга ѝ над нея. Според изложеното в представените от ответника справки, в С. не съществуват ефективни законови мерки, даващи възможности за осигуряване на защита на жертвите на домашно насилие, а в страната се прилага широко мюсюлманското религиозно право – шариат, даващо предимства на мъжете да упражняват власт над

жените. Радикалната групировка Ал-Ш. възприема всякакво участие на жените в социалния и икономическия живот като противоположно на исляма. В С. широко се практикува генеталното обрязване не само по отношение на младите жени, но и на такива в зряла възраст.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че по отношение на Х. А. Х. съществуват основания, същата, според изложеното в цитираното заключение, да бъде приета за член на социална група, по отношение, на която съществуват основателни опасения от преследване, според критериите на Женевската Конвенция и чл. 2, б. „з” от Директива 2011/95/ЕС, т.е. по отношение на нея са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец.

От друга страна, широко разпространеното и практикувано генитално обрязване на жените в С., дава възможност да се приеме, че търсещата закрила може да бъде субект на изтезание или нечовешко или унижително отношение в страната си на произход, т.е. налице са условията по чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС за предоставяне на субсидиарна закрила.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде уважена.

Делото е необходимо да се върне като преписка на Заместник-председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, по направеното от Х. А. Х. искане за предоставяне на международна закрила. Административният орган, съблюдавайки принципа на директен ефект на правото на ЕС, следва да обсъди наличието на условията за прилагане в разглеждания казус на чл. 13 и чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС, по отношение на Х. А. Х., съблюдавайки установените данни, за страната на произход на търсещия закрила и изложените мотиви в цитираното по-горе заключение на Генералния адвокат по дело № 621/2021 г. на СЕС.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. А. Х., гражданин на С. Решение № 2240/04.08.2022 г. на Заместник-председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото като преписка за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.